

Πώς να επιλέξετε τα βιβλία σας

Όταν πυροδοτούμε και στη συνέχεια καλλιεργούμε την αγάπη για τις ιστορίες και τη επίγνωση σχετικά με την ένταση και την ισότητα, πρέπει να είμαστε προσεκτικοί όταν επιλέγουμε τα βιβλία με τα οποία ξεκινάμε και στη συνέχεια συνεχίζουμε τη διαδικασία. Ο επί του παρόντος εκδηλωμένος κοινωνικός διχασμός και η ένταση και η τάση σε συγκρούσεις που αναφλέγονται εύκολα, μας φέρνει στην ιδέα ότι όποιες κοινωνικές ισορροπίες πιστεύαμε ότι είχαμε πετύχει καταστρέφονται πολύ εύκολα.

Αυτό θα πρέπει να μας κάνει να σκεφτούμε ότι πιθανώς αυτές οι κοινωνικές ισορροπίες και η απεικονιζόμενη ανοχή δεν είχαν σταθερές βάσεις και βαθιές ρίζες. Επομένως, η εργασία με τους νεότερους θα πρέπει να είναι προσεκτικά τυλιγμένη γύρω από την εγκατάσταση μιας βαθιάς και αληθινής κατανόησης του τι σημαίνει ένταση και ισότητα και τι πρέπει να κάνουμε / πώς πρέπει να συμπεριφερόμαστε αν θέλουμε να διεισδύσουν αυτές στις κοινωνίες μας. Ο 21ος αιώνας φέρνει απώλεια ζών και φυλετικές διαφορές, εγκλήματα μίσους για αναπηρίες, εκφοβισμό σεξουαλικού προσανατολισμού, αποκλεισμό και άλλα. Φαίνεται ότι οι λόγοι για διχασμό αυξάνονται συνεχώς σε αριθμούς και ένταση και οι λόγοι για ένταση σπρώχνονται στη γωνία, ανίκανοι να αντεπιτεθούν, επειδή η αντιπολίτευση δεν ήταν ποτέ ανάμεσα στα δυνατά τους σημεία. Αυτό που καλούμαστε να κάνουμε εμείς στο WWS είναι να διεισδύσουμε στην αγάπη και την αποδοχή για τον άλλο μαζί με την αγάπη για τις ιστορίες και τα βιβλία.

Η διαδικασία επιλογής βιβλίων είναι ταυτόχρονα πολύ απλή και αρκετά περίπλοκη. Μας ελκύουν βιβλία που μας ενημερώνουν, μας ιντριγκάρουν, μας συγκινούν και που μένουν στο μυαλό μας πολύ καιρό αφού τελειώσουμε την τελευταία σελίδα. Πέρα όμως από τα άμεσα χαρακτηριστικά έλξης, όπως αισθητικά μαγευτικά εξώφυλλα, πιασάρικες ιστορίες και καλές κριτικές, πρέπει επίσης να ψάξουμε: εάν η επιλογή μας καλύπτει πολλά είδη, εάν τα βιβλία που επιλέξαμε μπορούν να εμβαθύνουν στη μάθηση των παιδιών και να εμπνεύσουν ένα δωμάτιο γεμάτο αναγνώστες, συγγραφείς και δημιουργοί, αν η επιλογή μας περιλαμβάνει μια πιο ποικιλόμορφη αναπαράσταση της κοινωνίας, π.χ. χαρακτήρες από διαφορετικό πολιτισμικό και γλωσσικό υπόβαθρο που έχουν συγγραφεί και εικονογραφηθεί από πολιτιστικά και γλωσσικά διαφορετικούς συγγραφείς, είτε τα βιβλία που επιλέξαμε καλύπτουν θέματα, που σχετίζονται με την ένταση και την ισότητα και αν αντιπροσωπεύουν δυνατότητες για να ενδιαφερθούν οι αναγνώστες σε διαφορετικά επίπεδα γραμματισμού.

Εδώ παρακάτω θα παραθέσουμε αρκετούς βασικούς τομείς που θεωρούμε σημαντικό να λάβουμε υπόψη όταν αποφασίζουμε εάν θα συμπεριλάβουμε ένα βιβλίο στη λίστα ανάγνωσης της ομάδας σας ή όχι.

Επιλογή κειμένου για να προσελκύσει όλους τους αναγνώστες

Όπως όλοι γνωρίζουμε καλά, κάθε τάξη είναι αρκετά ποικίλη με παιδιά από ένα ευρύ φάσμα πολιτιστικών, κοινωνικών, ακαδημαϊκών και συναισθηματικών εμπειριών και υποβάθρων. Το ίδιο ισχύει και για μια μικτή ομάδα παιδιών, που συμμετέχουν σε ένα εργαστήριο ύφανσης παραμυθιών. Αυτό σημαίνει ότι τα κείμενα που συμπεριλαμβάνουμε πρέπει να έχουν παρόμοια ποικιλία, ώστε κάθε μέλος της ομάδας να μπορεί να βρει αναγνωστικό υλικό που παρακινεί, εμπνέει και ιντριγκάρει. Πρέπει να εξετάσουμε εάν το βιβλίο λέει μια συναρπαστική ιστορία. περιλαμβάνει έναν χαρακτήρα με τον οποίο τα παιδιά μπορούν να ταυτιστούν και να μάθουν ή εάν το βιβλίο βοηθά τα παιδιά να κατανοήσουν καλύτερα τις πολυάριθμες διαστάσεις του κόσμου

Αυθεντική αναπαράσταση

Αυτό που εννοείται με την αυθεντική αναπαράσταση στην παιδική λογοτεχνία είναι ότι αν θέλουμε τα παιδιά να αντιλαμβάνονται τα βιβλία ως εργαλεία και πόρους για την προσωπική, πνευματική και κοινωνική τους ανάπτυξη, πρέπει να συναντήσουν χαρακτήρες, που μοιάζουν, συμπεριφέρονται ή μιλούν σαν αυτούς. Τα θέματα διαφορετικότητας που σχετίζονται με τη φυλή, την εθνικότητα, το φύλο, την κοινωνικοοικονομική τάξη, τη θρησκεία κ.λπ. είναι πραγματικά ζητήματα για τους μαθητές και πρέπει να μπορούμε να τα αντιμετωπίζουμε μέσω των βιβλίων που χρησιμοποιούμε στα εργαστήριά μας. Το εργαστήριο υφαντικής ιστορίας είναι μια εξωσχολική δραστηριότητα, η οποία δεν συμβάλλει απαραίτητα στο πρόγραμμα σπουδών. Επομένως, υπάρχει ελευθερία εκεί για τους συντονιστές να κάνουν κάποιες επιπλέον προσπάθειες για να βοηθήσουν τους αναγνώστες να βρουν τη θέση τους στον κόσμο, να διευρύνουν τις απόψεις τους και να εξελιχθούν ως αποδεκτά και συνειδητά μέλη της κοινωνίας, έχοντας επίγνωση του παραδόξου ότι η ανάγνωση περισσότερων προκαλεί την αίσθηση της γνώσης λιγότερων. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να μπορούμε να προτείνουμε εμπειρίες ανάγνωσης στα παιδιά που τα βοηθούν να αναγνωρίζουν και να εκτιμούν διαφορετικές οπτικές γωνίες. Μόνο αφού ληφθεί μέριμνα για αυτό, μπορούμε να σκεφτούμε να εξετάσουμε τις συνδέσεις με το πρόγραμμα σπουδών.

Εάν επιθυμούμε να βοηθήσουμε τα σχολεία και τους δασκάλους με τους οποίους συνεργαζόμαστε στις ευθύνες τους στο πρόγραμμα σπουδών, μπορούμε να εξετάσουμε το ενδεχόμενο χρήσης βιβλίων που αποτελούν μέρος αυτού του προγράμματος σπουδών ή θα μπορούσαν να συμβάλουν σε αυτό. Μπορεί να εξετάσουμε το ενδεχόμενο να χρησιμοποιήσουμε μια δίγλωσση προσέγγιση, εισάγοντας έτσι ξένους συγγραφείς στην αρχική τους γλώσσα και στην εθνική μας γλώσσα, βοηθώντας έτσι τους καθηγητές ξένων γλωσσών στο σχολείο. Μπορούμε να βοηθήσουμε τους καθηγητές λογοτεχνίας, τους καθηγητές ιστορίας και άλλους, κάτι που αναπόφευκτα θα μας έφερε σε καλή θέση ενώπιον της διοίκησης και του προσωπικού του σχολείου.

Κοινωνικο-συναισθηματικές συνδέσεις

Οι ιστορίες που επιλέγουμε θα πρέπει να ενισχύουν την ικανότητα του αναγνώστη να συμπάσχει με τους άλλους, δηλαδή να κατανοεί τι σκέφτονται και τι αισθάνονται οι άλλοι. Με λίγο μεγαλύτερα παιδιά – 12 ετών και άνω – τα πιο επιτυχημένα είναι τα βιβλία με κεντρικό ήρωα, ο οποίος θα μπορούσε να είναι ο γείτονας ή ο φίλος μας. Έτσι το παιδί μπορεί να συνδεθεί συναισθηματικά συχνά από τις πρώτες σελίδες. Σημαντικά είναι επίσης βιβλία που κολλάνε τη μύτη μας στις δικές μας υποθέσεις και υπονομεύουν τα στερεότυπα. Είναι σε στιγμές δυνατών συναισθημάτων όταν μαθαίνουμε κάτι για την κατανόηση ανθρώπων διαφορετικών από τον εαυτό μας. Το βιβλίο του Alan Rabinowitz "A boy and a jaguar" (https://www.youtube.com/watch?v=W-p0Uη_1TOo) είναι ένα θαυμάσιο παράδειγμα του πώς λειτουργεί αυτό με τον πρωταγωνιστή του να ξεπερνά έναν αγώνα ζωής με τραυλισμό για να γίνει συνήγορος για τα απειλούμενα ζώα. Ένα άλλο που πρέπει να διαβάσετε είναι το «Last stop on Market Street» του Matt de la Peña, το οποίο μας βοηθά να παρατηρούμε πιο προσεκτικά την ομορφιά σε απροσδόκητα μέρη στον καθημερινό μας κόσμο (https://www.youtube.com/watch?v=zk6CWvW_5-s). Πιστεύουμε ότι η μυθοπλασία και άλλα είδη μπορούν να μας διδάξουν πράγματα για τον εαυτό μας, για τους άλλους και τον κόσμο γενικότερα. Πιστεύουμε επίσης ότι τα βιβλία χρησιμεύουν ως γέφυρες που οδηγούν στην επίτευξη κοινωνικο-συναισθηματικών κατανοήσεων.

Μερικές περαιτέρω συμβουλές σχετικά με τον τρόπο επιλογής των βιβλίων μας μπορεί να περιλαμβάνουν:

- Επιλογή βιβλίων για άτομα από άλλους πολιτισμούς, γλώσσες και εθνότητες
- Επιλογή βιβλίων για παιδιά που είναι διαπολιτισμικά
- Επιλογή βιβλίων για εμπειρίες μεταναστών και προσφύγων
- Επιλογή βιβλίων που δείχνουν θετικά διάφορους τρόπους ζωής (θετοί γονείς, ανάδοχοι οικογένειες, LGBT οικογένειες, μονογονεϊκά νοικοκυριά, οικογένειες πολλών γενεών, παππούδες και γιαγιάδες μεγαλώνοντας τα εγγόνια, κ.λπ.)
- Επιλογή βιβλίων που απεικονίζουν θετικά τα παιδιά με αναπηρίες
- Επιλογή βιβλίων που παρουσιάζουν γυναικίους χαρακτήρες σε θετικούς, ενεργητικούς ρόλους που σπάνε το φύλο στερεότυπα κλπ
- Επιλογή βιβλίων που παρουσιάζουν ανδρικούς χαρακτήρες που σπάνε τα στερεότυπα για τους ρόλους του φύλου
- Επιλογή βιβλίων που παρουσιάζουν έγχρωμους ανθρώπους σε θετικούς ρόλους

Επίσης, ελέγξτε προσεκτικά ότι:

- Δεν υπάρχουν προσβλητικές εικόνες, π.χ. στερεότυπα, πολιτισμοί, που αντιπροσωπεύονται ως φορεσιά/αντικείμενο
 - Οι διάφοροι χαρακτήρες απεικονίζονται με ακρίβεια
 - Αισθάνεστε άνετα με το να μοιράζεστε το μήνυμα του βιβλίου με τα παιδιά και τις οικογένειες στην ομάδα σας
 - Το μήνυμα του βιβλίου προάγει το σεβασμό
 - Δεν υπάρχουν προβληματικές λέξεις (τυπικές, κανονικές, συνηθισμένες κ.λπ.)
 - Δεν υπάρχουν προσβλητικοί, αρνητικοί όροι
- Μπορεί να υπάρχουν άλλα στοιχεία που πρέπει να λάβετε υπόψη, επομένως, όπως έχουμε αναφέρει σε άλλες ενότητες αυτού του υλικού, όλες οι συνεισφορές σας θα ληφθούν με ευγνωμοσύνη και θα ενσωματωθούν σε μια βελτιωμένη έκδοση αυτού του εργαλείου.